

AP 2024: Schliaziuns

1. Chapientscha dal text (25 puncts)

1.1 (3 puncts)

Correct:

- + Amicizia tranter duas persunas
- + Nagina tema d'aventuras
- + La relaziun tranter bab e las duas figlias
- + Educar uffants
- + La chatscha dad uschels

Fallà:

- Moda da fabritgar chastels
- La tschertga dad aur
- Domesticar drags
- Festa da nozzas
- Ir a pestga

1.2 (1 punct)

Ils dus amis/cusrins èn sa nudads tras il lai.

1.3 (2 puncts)

- a) *La figlia dal retg era vegnida prida/engulada dal drag.*
- b) *El na chapiva betg che nagin ughesia da mazzar il drag.*

1.4 (2 puncts)

- a) *Ellas dian ch'ellas veglian ir a chatscha e sajettar utschels (pitschens).*
- b) *Ellas levan mussar da sajettar a lur buobs/mattatschs.*

Alternativ: Ellas levan far in vestgi verd per ils buobs/mattatschs.

1.5 (1 puncts)

La stria tschertgava nagut. Ella fageva be sco sch'ella tschertgia in ani.

Alternativ: La stria tschertgava persunas per pudair striunar ellas.

1.6 (max. 2x0.5 /1 punct/)

Ils guauds èn stgirs, smaledids, spess.

1.7 (1 punct)

El ha embratschà ses ami/cusrin cun gronda allegria.

1.8 (1 punct)

La spada vegn da ruina, sch'i succeda insatge cun ils dus amis.

Alternativ: La spada vegn da ruina, sch'in dals dus amis dovra agid.

1.9 (2 puncts)

Examen d'admissiun

Il retg ha laschè bajegiar in immens chastè amez in lai (stgir) ed ha laschè circumdar quel (quest lai/chastè) cun autezza mirs.

1.10 Correct u fallà (11 puncts)

- A) F
- B) F
- C) C
- D) C
- E) C
- F) C
- G) F
- H) C
- I) C
- J) F
- K) F

2. Vocabulari (25 puncts)

2.1 Sinonims (6 puncts)

- 1) *enorm, stermentus, (surs: terment)*
- 2) *supplitgar, dumandar, (surs. betlegiar)*
- 3) *regurdientscha (algurdaunza/algordanza)*
- 4) *sustegn*
- 5) *malgrà che, schebain che, cumbain che*
- 6) *cuvel*

2.2 Antonims (7 puncts)

- 1) *disfar, destruir*
- 2) *defender*
- 3) *scutinar*
- 4) *arrestar*
- 5) *tristezza*
- 6) *damaun*
- 7) *temelitg*

2.3 Explicaziun da plects (8 puncts)

- 1) *spada – respostas individualas*
- 2) *da ruina – respostas individualas*
- 3) *malencurada – respostas individualas*
- 4) *smaledi – respostas individualas*

2.4 In unic plect (4 puncts)

- 1) *fomaz, fomuna*
- 2) *chatschar*
- 3) *dorà*
- 4) *bellezza, bellischma*

3. Producciun da text (25 puncts)

Schliaziuns individualas

4. Grammatica (25 puncts)

4.1 Germanissemes – gea u na? (9 puncts)

ruts en
vegns / vegnissas (cun me), m'accumpognas
furar tras, perfurar
Serra
serrà or
schlià
registrà
ma durmentar
arva

4.2 La conjugaziun da verbs (7 puncts)

Varianta rg

Infinitiv	1. pers. singular indicativ preschent	1. pers. plural indicativ preschent	Particip perfect
stuir	jau <i>stoss</i>	nus stuain	<i>stui</i>
cumandar	jau <i>cumond</i>	nus <i>cumandain</i>	cumandà
murir	jau <i>mor</i>	nus murin	<i>mort/morta</i>
pudair	jau <i>poss</i>	nus pudain	pudì
trair	jau <i>tir</i>	nus <i>tirain</i>	tratg
dir	jau <i>di</i>	nus <i>schain</i>	ditg
vulair	jau <i>vi</i>	nus vulain	vulì
star	jau <i>stun</i>	nus <i>stain</i>	stà/stada

Varianta sursilvana

stuer	jeu <i>stoi</i>	nus stuein	<i>stuiu</i>
cumandar	jeu <i>camondel</i>	nus <i>cumandein</i>	cumandau
murir	jeu <i>mierel</i>	nus murin	<i>morts/morta</i>
puder	jeu <i>pos</i>	nus pudein	pudiu
trer	jeu <i>traiel/tilel</i>	nus <i>targein</i>	tratg
dir	jeu <i>ditgel</i>	nus <i>schein</i>	detg
vuler	jeu <i>vi</i>	nus vulein	vuliu
star	jeu <i>stun/stundel</i>	nus <i>stein</i>	stau

Examen d'admissiun

Varianta putera

Infinitiv	1. pers. singular indicativ preschent	1. pers. plural indicativ preschent	Particip perfect
stuvair	eau stögl	nus stuvains	stuvieu
dschler	eau dscheil	nus dschlains	dschlo
murir	eau mour	nus murins	mort/morta
pudair	eau poss	nus pudains	pudieu
trer	eau tir	nus trains	trat
dir	eau di	nus dschains	dit
vulair	eau vögl	nus vulains	vulieu
ster	eau stun	nus stains	sto/steda

Varianta valladra

Infinitiv	1. pers. singular indicativ preschent	1. pers. plural indicativ preschent	Particip perfect
stuvair	eu stögl	nus stuvain	stuvü
dschelar	eu dscheil	nus dschlain	dschet/dschieut
murir	eu mour	nus murin	mort/morta
pudair	eu poss	nus pudain	pudü
trar	eu tir	nus train	trat
dir	eu di	nus dschain	dit
vulair	eu vögl	nus vulain	vuglü
star	eu stun	nus stain	stat/statta

4.3 La fuorma da curtaschia (4 puncts)

1. «Bavais Vus, signur Bezzola, era in magiel aua fraida?»
2. «Dunna e signur Caduff, vulais/vulessas Vus era vegnir cun nus a dar ballarait?»
3. «Signur Demarmels, savesses Vus far il bain e mussar da sunar clavazin a mai?»
4. «Signur e dunna Famos, vulais/vulessas Vus era As participar a la concorrenza?»

4.4 Ortografia (5 puncts)

Varianta rg:

1. La cupa è vida e ultra da quai anc ruta.
cuppa ed rutta
2. Els realiseschan che la comunicaziun n'è betg usche simpla.
communicaziun uschè
3. Martin ha chatta l'of e la giaglina.
chattà ov
4. Quest citat thematizescha il dretg sin libertat ed è ina detga frida per la policia.
tematizescha libertad polizia

Examen d'admissiun

Varianta sursilvana:

1. La cuppa ei vita **e** ultra da quei **aun** rutta.
ed aunc
2. La suleta **a** sgagia che jeu vesel ei sil spitsch **t** d'in fegher **g** badugn.
suletta spitg fegher
3. Zen **n** e clutger **sa**udan ensemen sco ief **f** e gaglia.
Zenn s'audan iev
4. Quest citat tematisescha il dretg sin libertat **t** ed ei ina dètga frida per la policia **cia**.
libertad polizia

Varianta putera:

1. La coppa **a** es vöda **e** ultra da que auncha ruota **a**.
coppa ed ruotta
2. Els badan cha la comunicaziun **nu es** adüna simpla.
comunicaziun nun es
3. Il sain **e'l** clucher tuochan insembel scu l'öv e la **gilligna**.
e'l gillina
4. Quist **z**itat **th**ematisescha il dret sün liberted ed es üna vaira schlep **a** per la politica.
citat tematisescha schleppa.

Varianta valladra:

1. La coppa **a** es vöda **e** ultra da quai amo ruota **a**.
coppa ed ruotta
2. Els badan cha la comunicaziun **nu es** adüna simpla.
comunicaziun nun es
3. Il sain **e'l** clucher **to**ccan insembel sco l'öv e la giallina.
e'l toccan
4. Quist **z**itat **th**ematisescha il dret sün libertà ed es üna ter schlep **a** per la politica.
citat tematisescha schleppa